महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत वैयक्तिक लाभार्थ्यांच्या शेताच्या बांधावर व पडीक शेत जमिनीवर कृषी व पदुम विभागामार्फत वृक्ष लागवड कार्यक्रम राबविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग,
शासन शुध्दीपत्रक क्र. मग्रारो-२०११/प्र.क्र. १२०/रोहयो-१०अ
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : २३ मे, २०१२.

वाचा:- १) शासन निर्णय क्र. मग्रारो-२०११/प्र.क्र. १२०/रोहयो-१०अ, दि. १४ मार्च, २०१२.
२) शासन शुध्दीपत्रक क्र. मग्रारो-२०११/प्र.क्र. १२०/रोहयो-१०अ, दि. २ मे, २०१२.

शुध्दीपत्रक :-

उपरोक्त संदर्भिय शासन निर्णयाद्वारे महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत वैयक्तिक लाभार्थ्यांच्या शेताच्या बांधावर व पडीक शेत जमिनीवर कृषी व पदुम विभागामार्फत वृक्ष लागवड कार्यक्रमा राबविण्याबाबत आदेश देण्यात आले आहेत. या शासन निर्णयामध्ये सुधारणा करण्यात येत असून खालील प्रमाणे सुधारीत आदेश देण्यात येत आहेत.

१. शेताच्या बांधावर वृक्ष लागवडीसाठी शासन निर्णय दि. १४ मार्च, २०१२ च्या परिशिष्ट-१ (१) ते १ (२६) नुसार हेक्टरी २० झाडांची मर्यादा दिली आहे. तथापि दोन झाडांमधील अंतर लक्षात घेता सदर मर्यादेपेक्षा अधिक लागवड करणे शक्य असल्याने सदर मर्यादा रद्द करण्यात येत आहे. त्या ऐवजी बांधाच्या लांबीनुसार व फळझाड / वृक्ष प्रजातीसाठी शिफारस केलेल्या दोन झाडांमधील अंतरानुसार लागवड करणे शक्य आहे तेवढ्या रोपांची लागवड करण्यास मुभा राहील. उक्त परिशिष्टांनुसार दिलेल्या खर्चाच्या मापदंडा प्रमाणे प्रत्यक्षात लागवड करावयाच्या झाडांची संख्या विचारात घेऊन खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करावे.

२. पडीक शेतजमिनीवर लागवड करताना सर्व प्रजातीसाठी प्रती हेक्टरी १०० झाडांची मर्यादा दिली असून त्यांचे प्रजाती निहाय खर्चाचे मापदंड शासन निर्णय दि. १४ मार्च, २०१२ च्या परिशिष्ट-२ (१) ते २ (२२) मध्ये दिले आहेत. मात्र वृक्ष प्रजातीनुसार दोन झाडांमधील अंतर भिन्न असल्यामुळे काही प्रजातींच्या १०० पेक्षा अधिक झाडांची लागवड करता येईल. फळझाड/वृक्ष प्रजातीसाठी शिफारस केलेल्या दोन झाडांमधील अंतरानुसार हेक्टरी लागवड करावयाच्या झाडांची संख्या सोबतच्या परिशिष्ट - अ प्रमाणे सुधारीत करण्यात येत आहे. या परिशिष्टा प्रमाणे फळझाड / वृक्ष लागवडीसाठी सुधारीत झाडांची संख्या विचारात घेऊन शासन निर्णय दि. १४ मार्च, २०१२ च्या परिशिष्ट-२ (१) ते २ (२२) मध्ये दिलेल्या खर्चाच्या मापदंडा प्रमाणे प्रत्यक्षात लागवड करावयाच्या झाडांची संख्या विचारात घेऊन खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करावे.

३. दि. १४ मार्च, २०१२ च्या शासन निर्णयात काजू कलमांची लागवड करण्यासाठी खर्चाचे मापदंड देण्यात आले आहेत. काजू कलमांबरोबरच काजू रोपेही लावण्यास अनुमती देण्यात येत असून

काजू रोपांच्या पडीक शेतजमिनीवर लागवडीसाठी खर्चाचे मापदंड सोबत परिशिष्ट- २ (२३) मध्ये दिले आहेत.

४. दि. १४ मार्च, २०१२ च्या शासन निर्णयाच्या परिशिष्ट - २ (१७) नुसार साग या पिकासाठी खर्चाचे मापदंड निश्चित करण्यात आले आहेत. सदर खर्चाच्या मापदंडामध्ये बदल करण्यात आला असून सुधारीत मापदंड परिशिष्ट -२ (१७) मध्ये सोबत जोडले आहेत.

५ फळपिक लागवडीसाठी रोपे / कलमांची उपलब्धता खालील प्राथम्यक्रमाने करावी

(१) कृषि विभाग रोपवाटीका

(२) कृषि विद्यापिठाच्या रोपवाटीका

(३) महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत गामपंचायतींच्या रोपवाटीका (शेतकऱ्यांच्या मागणीनुसार प्रजातींची दर्जेदार फळपिक रोपे / कलमे उपलब्ध असल्यास)

(४) खाजगी मान्यताप्राप्त रोपवाटीका

(५) सामाजिक वनिकरण किंवा अन्य शासकीय विभागांच्या रोपवाटीका

सदर शासन शुध्दीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in. स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०१२०५२२११३९ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

वि. ७।।२२

(व्ही. गिरीराज)
प्रधान सचिव (रोहयो)

प्रति,

मा. राज्यपाल यांचे खाजगी सचिव.
मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय,मुंबई ४०० ०३२
मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय,मुंबई ४०० ०३२
सर्व मंत्री, राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन.
प्रधान सचिव, (कृषी) कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
सचिव, (ग्राम विकास) ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०
सर्व विभागीय आयुक्त.
आयुक्त (कृषि),महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
प्रधान मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य,पुणे.
संचालक, फलोत्पादन, महाराष्ट्र राज्य,पुणे.
उप सचिव (रोहयो समिती), महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई
सर्व जिल्हाधिकारी (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी,जिल्हा परिषद.
विभागीय कृषि सहसंचालक,ठाणे,पुणे,कोल्हापूर,नाशिक,औरंगाबाद,अमरावती,नागपूर, लातूर.

सर्व अधीक्षक कृषि अधिकारी,
सर्व सहसंचालक, सामाजिक वनीकरण वृत्ते, नागपूर/अमरावती/औरंगाबाद/नाशिक/पुणे/कोंकण वृत्त ठाणे.
सर्व मुख्य वन संरक्षक/सर्व उप वनसंरक्षक.
सर्व विभागीय वन संरक्षक/सर्व विभागीय मृदसंधारण अधिकारी.
सर्व उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग,
सर्व प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा,
महालेखापाल (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-१ व २, मुंबई व नागपूर,
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१ व २, मुंबई व नागपूर,
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
कक्ष अधिकारी, संग्राम कक्ष, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, (महाऑनलाईन वेबसाईटवर वितरणासाठी)
सर्व कार्यासन अधिकारी, रोहयो प्रभाग व जलसंधारण विभाग. निवड नस्ती रोहयो- १० अ

परिशिष्ट - अ

१०० कोटी वृक्ष लागवड कार्यक्रमांतर्गत पडीक शेत जमिनीवर फळझाड/वृक्ष निहाय दोन झाडातील अंतरानुसार लागवड करावयाच्या वृक्षाचा तपशिल (शासन निर्णय दि. १४/३/२०१२ मधील परिशिष्ट-२ नुसार सुधारीत)

अ.क्र.	फळपिक/वृक्ष	दोन झाडातील अंतर (मी.)	हेक्टरी लागवड करावयाची झाडे
१	आंबा कलमे/रोपे	१० X १०	१०० झाडे
२	काजू कलमे/रोपे	७ X ७	२०० झाडे
३	सिताफळ कलमे/रोपे	५ X ५	४०० झाडे
४	आवळा कलमे/रोपे	७ X ७	२०० झाडे
५	बोर रोपे	७ X ७	२०० झाडे
६	चिंच रोपे	१० X १०	१०० झाडे
७	जांभूळ रोपे	१० X १०	१०० झाडे
८	[illegible] रोपे	१० X १०	१०० झाडे
९	फणस कलमे/रोपे	१० X १०	१०० झाडे
१०	[illegible] रोपे	५ X ५	४०० झाडे
११	[illegible]	३ X ३	११११ झाडे
१२	कोकम [illegible] रोपे	७ X ७	२०० झाडे
१३	औ[illegible] रोपे	१० X १०	१०० झाडे
१४	करंज रोपे	१० X १०	१०० झाडे
१५	साग रोपे	२ X २	२५०० झाडे
१६	गिरीपुष्प रोपे	२ X २	२५०० झाडे
१७	कडूलिंब रोपे	१० X १०	१०० झाडे
१८	सिंधी रोपे	५ X ५	४०० झाडे
१९	शेवगा रोपे	५ X ५	४०० झाडे
२०	हादगा रोपे	५ X ५	४०० झाडे

एच-०७७०[३००-५-२०१२]-३

परिशिष्ट १ (२३)

महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार हमी योजने अंतर्गत पडीक जमिनीवर फळझाड/वृक्ष लागवडीसाठी प्रति हेक्टरी खर्चाची प्रमाणके

हेक्टरी झाडे - २०० संख्या (७ X ७ मी.)

फळपिकांचे नांव : काजू (रोपे)

अ.क्र	घटक	वर्ष पहिले				वर्ष दुसरे				वर्ष तिसरे				एकूण			
		मजूरी	सामुग्री	एकूण	श्रमिक दिन	मजूरी	सामुग्री	एकूण	श्रमिक दिन	मजूरी	सामुग्री	एकूण	श्रमिक दिन	मजूरी	सामुग्री	एकूण	श्रमिक दिन
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
अ)	लागवडपूर्व कामे																
१	जमीन तयार करणे	५०८०	२००	५२८०	४०	०	०	०	०	०	०	०	०	५०८०	२००	५२८०	४०
२	खडडे खोदणे १ X १ X १ मी	३१७५	०	३१७५	२५	०	०	०	०	०	०	०	०	३१७५	०	३१७५	२५
३	कुंपण	७६२०	१०००	८६२०	६०	०	०	०	०	०	०	०	०	७६२०	१०००	८६२०	६०
ब)	लागवड व संवर्धन कामे																
१	माती व खत मिश्रणाने खडडे भरणे	१९०५	२२००	४१०५	१५	०	०	०	०	०	०	०	०	१९०५	२२००	४१०५	१५
२	लागवड करणे रु.९ प्रती रोप	१९०५	१८००	३७०५	१५	०	०	०	०	०	०	०	०	१९०५	१८००	३७०५	१५
३	नांग्या भरणे	०	०	०	०	५०८	३६०	८६८	४	०	०	०	०	५०८	३६०	८६८	४
४	खते देणे	६३५	१८४८	२४८३	[illegible]	[illegible]	३७०४	४९७४	१०	१२७०	५५५२	६८२२	१०	३१७५	११९०४	१४२७९	२५
५	निंदणी	२५४०	०	२५४०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	२०	२५४०	०	२५४०	२०	७६२०	०	७६२०	६०
६	पीक संरक्षण	८८९	१००	९८९	[illegible]	८८९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	८८९	१००	९८९	७	२६६७	३००	२९६७	२१
७	पाणी देणे	४०६४	१००	४१६४	३२	४०६४	[illegible]	[illegible]	[illegible]	२०४८	०	२०४८	२४	११९७६	१००	१२२७६	८८
८	इतर संकीर्ण	१२७०	२५०	१५२०	१०	६३५	२५०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	५	२४४०	७५०	३२९०	२०
	एकूण	२९०८३	७४९८	३६५८१	२२९	९९०६	४४१४	१४३२०	८६	६४६२	५४०१	११८६४	६६	४७३७१	१७८१४	६५१८५	३७३

परिशिष्ट २ (१७)

महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार हमी योजने अंतर्गत पडीक जमिनीवर वृक्ष लागवडीसाठी प्रति हेक्टरी खर्चाची प्रमाणके

वृक्षाचे नांव : साग

हेक्टरी झाडे - २५०० संख्या (२ X २ मी.)

अ. क्र.	घटक	वर्ष पहिले				वर्ष दुसरे				वर्ष तिसरे				एकूण			
		मजूरी	सामुग्री	एकूण	श्रमिक दिन	मजूरी	सामुग्री	एकूण	श्रमिक दिन	मजूरी	सामुग्री	एकूण	श्रमिक दिन	मजूरी	सामुग्री	एकूण	श्रमिक दिन
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
अ)	लागवडपूर्व कामे																
१	जमीन तयार करणे	३८१०	२००	४०१०	३०	०	०	०	०	०	०	०	०	३८१०	२००	४०१०	३०
२	खडडे खोदणे ०.३०X०.३०X०.३० मी	५५८८	०	५५८८	४४	०	०	०	०	०	०	०	०	५५८८	०	५५८८	४४
३	कुंपण	७६२०	१०००	८६२०	६०	०	०	०	०	०	०	०	०	७६२०	१०००	८६२०	६०
ब)	लागवड व संवर्धन कामे																
१	माती व खत मिश्रणाने खडडे भरणे	२५४०	१२००	३७४०	२०	०	०	०	०	०	०	०	०	२५४०	१२००	३७४०	२०
२	लागवड करणे रू.९/ प्रती रोप	२५४०	२२५००	२५०४०	२०	०	०	०	०	०	०	०	०	२५४०	२२५००	२५०४०	२०
३	नांग्या भरणे	०	०	०	०	५०८	४५००	५००८	४	०	०	०	०	५०८	४५००	५००८	४
४	खते देणे	५०८	८००	१३०८	४	५०८	४००	९०८	४	५०८	४००	९०८	४	१५२४	१६००	३१२४	१२
५	निंदणी	२५४०	०	२५४०	२०	२५४०	०	२५४०	२०	२५४०	०	२५४०	२०	७६२०	०	७६२०	६०
६	पीक संरक्षण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	पाणी देणे	२५४०	१०००	३५४०	२०	२५४०	०	२५४०	२०	२५४०	०	२५४०	२०	७६२०	१०००	८६२०	६०
८	इतर संकीर्ण	६३५	५०	६८५	५	६३५	५०	६८५	५	६३५	५०	६८५	५	१९०५	१५०	२०५५	१५
	एकूण	२८३२१	२६७५०	५५०७१	२२३	६७३१	४९५०	११६८१	५३	६२२३	४५०	६६७३	४९	४१२७५	३२१५०	७३४२५	३२५

D:\Sawant\2011\C.R.120

एच-०७१७०-८०